

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα Συλλογικών
Οργάνων**

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Γιατρομανωλάκη
Ευαγγελία
Τηλέφωνα : 2813 400235
e-mail : tyso@crete.gov.gr

**Ηράκλειο, 01 Αυγούστου 2023
Αρ. πρωτ.: 253296**

ΠΡΟΣ:- Δ/ση Σχεδιασμού και Περιφερειακού
Προγράμματος Ανάπτυξης ΠΚ

ΚΟΙΝ.: - Αντιπεριφερειάρχες ΠΚ και ΠΕ
- Γενική Δ/ση Αναπτυξιακού Πρ/σμού ΠΚ

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθ. **196/2023** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθμ. **196/2023** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου (**απόσπασμα πρακτικού Ν° 15/27-07-2023**), που αφορά στον **Ορισμό της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού ως Χωρικός Φορέας για την ΟΧΕ (Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις) των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης/Περιβάλλον και πολιτισμός**

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Νίκη Βαρδιάμπαση

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Εκτελεστικό Γραμματέα

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

**ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ Ν° 15/27-07-2023
Αριθμ. απόφ. 196/2023**

Στο Ηράκλειο σήμερα την **Πέμπτη 27 Ιουλίου 2023 και ώρα 12:00** πραγματοποιήθηκε **δια ζώσης συνεδρίαση** στο Ηράκλειο (ξενοδοχείο ΑΤΛΑΝΤΙΣ - αίθουσα ΜΙΝΩΣ - οδός Υγείας αριθμ. 2) των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης, που αναδείχθηκαν κατά τις εκλογές της 26^{ης} Μαΐου 2019 και ανακηρύχθηκαν με την αριθμ. 69/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, ύστερα από τη με αριθμ. πρωτ. **238978/20-07-2023** Πρόσκληση του Προέδρου του.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ο Περιφερειάρχης Κρήτης κ. Αρναουτάκης Σταύρος και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ.: Αλεξιάκης Γεώργιος, Ανδρουλάκης Ιωάννης (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου), Αρχοντάκης Γεώργιος, Βαγιωνάκη Μερόπη, Γύπαρης Κωνσταντίνος, Δανδουλάκης Κωνσταντίνος, Δασκαλάκη Καλλιόπη (Πόπη), Δοξαστάκης Ζαχαρίας, Ζάχαρης Ευάγγελος (Πρόεδρος Περιφερειακού Συμβουλίου), Κακογιαννάκης Νικόλαος, Καλογεράς Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Χανίων), Καμπουράκης Λάμπρος (Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής ΠΚ), Κονταξάκης Γεώργιος, Κοπάσης Ελευθέριος, Κουκλινός Ανδρέας, Κουρουπάκης Αναστάσιος (Τάσος), Κριτωτάκης Μιχαήλ, Κωνσταντινίδης Ευθύμιος (Θέμης), Λεονταράκης Ιωάννης, Λιονή Μαρία (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου), Μαλανδράκη – Κρασουδάκη Σοφία, Μανούσακας Ιωάννης (Βλαντάς), Μανουσάκης Νικόλαος, Μαρινάκης Αλέξανδρος, Ματαλλιωτάκης Γεώργιος, Μερωνιανάκης Γεώργιος, Μηλάκη Γεωργία, Μπαριτάκης Παύλος, Ξενικάκης Κωνσταντίνος, Ξυλούρης Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος Π.Κ.), Παπαβασιλείου Νεκτάριος, Παρασύρης Ιωάννης, Πισσούλης Γεώργιος (Αντιπεριφερειάρχης Αθλητισμού, Πρόληψης και Κινητών Μονάδων ΠΚ), Σαρρής Μιχαήλ, Σκουλάς Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Συντονισμού και Υποστήριξης Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΚ), Συριγωνάκης Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου), Τζεδάκης Σταύρος (Αντιπεριφερειάρχης Μεταφορών και Επικοινωνιών Π.Κ.), Φασουλάκης Κωνσταντίνος, Χανιωτάκη – Μυλωνάκη Μαρία, Χουδετσανάκη – Γιακουμάκη Ειρήνη (Αντιπεριφερειάρχης Πρωτογενή τομέα ΠΚ), Χουστουλάκη Γενοβέφα και Χρονάκης Νικόλαος.

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν αν και κλήθηκαν νόμιμα, οι κ.κ. Βαμβακάς Λάμπρος, Γουλιδάκης Ιωάννης, Καλλέργης Νικόλαος, Κουτεντάκη Ευχαριστία (Έφη), Κώτσογλου Κυριάκος (Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Π.Κ.), Μαργογιαννάκης Αλέξανδρος, Παπαδεράκης Αντώνιος (Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας Εμπορίου Καινοτομίας και Κοινωνικής Οικονομίας Π.Κ.) Σπυρόπουλος Γεώργιος και Τσιφετάκης Γεώργιος (Σερέτης).

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ακόμα οι κ.κ.: Μηλιαράς Γεώργιος περιφερειακός συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης, Ραπτάκη Μαρία Γενική Διευθύντρια Εσωτερικής Λειτουργίας ΠΚ, Δοξάκη Ελένη Γενική Διευθύντρια

Υποδομών ΠΚ, Δασκαλάκη Χρύσα Γενική Διευθύντρια Αναπτυξιακού Προγραμματισμού ΠΚ, Κασσωτάκη Μαρία Διευθύντρια Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, Κοκοσάλης Ανδρέας Προϊστάμενος Δ/σης Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης ΠΚ, Σουλτάτου Ιωάννα προϊσταμένη Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Τριαματάκη Χαρά προϊσταμένη Τμήματος Συγκοινωνιακών Έργων Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΕ Ηρακλείου, Παπαδάκης Κωνσταντίνος προϊστάμενος τμήματος Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Αποστολάκη Μαρία υπάλληλος Τμήματος Κλιματικής Αλλαγής και Ενεργειακού Σχεδιασμού της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Στειακάκη Μαρία προϊσταμένη τμήματος Απασχόλησης Διεύθυνσης Παιδείας, Απασχόλησης και Εμπορίου ΠΚ, Καργάκη Ελένη προϊσταμένη τμήματος Κλιματικής Αλλαγής και Ενεργειακού Σχεδιασμού Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Παπαδάκης Αντώνιος προϊστάμενος Τμήματος Δημόσιας κ Περιβαλλοντικής Υγιεινής Δ/σης Δημόσιας Υγείας Κρήτης, Ατσαλάκης Μιχαήλ υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων ΠΚ, Βοργιάς Στέλιος πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Ηρακλείου, Σαλούστος Δημόκριτος πρόεδρος συλλόγου ιδιωτικών υπαλλήλων Ν Ηρακλείου, Σταθιάκης Νίκος εκπρόσωπος Κέντρου Εφαρμογών και υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Υγείας ΙΤΕ, Μανουρά Ελπίδα και Καλογερόπουλος Ηρακλής δικηγόροι, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ, Σαμαριτάκης Νίκος υπάλληλος Περιφέρεια Κρήτης και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη, Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία, Μιχελινάκη Άννα, Νικάκη Δέσποινα και Πατεράκη Μαρία υπάλληλοι Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ και η κα Χατζάκη Ελευθερία υπάλληλος της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης Π.Ε. Ηρακλείου.

Ο Πρόεδρος ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 1.2^ο: Ορισμός της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού ως Χωρικός Φορέας για την ΟΧΕ (Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις) των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης/Περιβάλλον και πολιτισμός

Το Περιφερειακό Συμβούλιο έχοντας υπόψη:

1. **Τις διατάξεις:**
 - α) του **Ν. 2690/1999**: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
 - β) του **Ν. 3852/10**: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
 - γ) του **άρθρου 33** του **Ν. 5013/2023**: «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»,
όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.
2. **Το Π.Δ. 149/2010**: «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β' / 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
3. Τη με αριθμ. **01/2022 (πρακτ. Ν° 01/09-01-2022)** απόφαση Π.Σ. εκλογής Προεδρείου του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης.
4. Τη με αριθμ. **23/2023 (πρακτικό Ν° 3/12-02-2023)** απόφαση Π.Σ. που αφορά: **α) Αποδοχή παραίτησης** του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Μπαριτάκη Παύλου και **β) Εκλογή νέου Προέδρου** του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Κρήτης.

5. Το με αριθμ. πρωτ.: **229476/12-07-2023** έγγραφο της **Δ/σης Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης ΠΚ**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α΄/07-06-10) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» & του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ 133 Α΄)-Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι», όπως ισχύουν σήμερα.
2. Το Π.Δ. 149/2010 (ΦΕΚ 242/27-12-2010 τ. Α΄) «Οργανισμός Περιφέρειας Κρήτης», όπως έχει τροποποιηθεί με την αρ. 1218/16.02.2021 (ΦΕΚ 762 Β΄/26.02.21) απόφαση της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης με θέμα «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού της Περιφέρειας Κρήτης», όπως ισχύει σήμερα.
3. Την αρ. 31/2021 (Πρακτ. Νο 9/22-04-2021) απόφαση του Π.Σ. για την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (έως 2023) της Περιφέρειας Κρήτης.
4. Την C(2022) 6126 final /22.08.2022 απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής εγκρίθηκε το Πρόγραμμα ΚΡΗΤΗ 2021-2027
5. Το από 16/5/2023 μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ Υπουργείου Πολιτισμού και Περιφέρειας Κρήτης για την υλοποίηση της Πολιτιστικής Διαδρομής των Μινωικών Ανακτορικών Κέντρων.

Στο Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 οι ολοκληρωμένες χωρικές και αναπτυξιακές στρατηγικές υλοποιούνται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής (ΣΠ) 5 της πολιτικής συνοχής: «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών» με τη χρήση χωρικών εργαλείων για Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) και εφαρμόζονται :

- σε αστικές περιοχές για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΟΧΕ – ΒΑΑ)
- εκτός αστικών περιοχών (ΟΧΕ)

Οι ΟΧΕ και ΟΧΕ -ΒΑΑ εντάσσονται στην Προτεραιότητα 6 του Προγράμματος ΚΡΗΤΗ 2021-2027

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 6 : Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των Αστικών Κέντρων και της Υπαιθρου

Επιδιώκεται η ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές, στην ορεινή, ημιορεινή Κρήτη και την ύπαιθρο.

Μέσω της προτεραιότητας θα επιδιωχθεί:

Α. Η υλοποίηση Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ), μέσω Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), στις τέσσερις πρωτεύουσες των Π.Ε. της Κρήτης. Ηράκλειο και Χανιά συνεχίζουν επικαιροποιημένες τις ΣΒΑΑ που υλοποιούν στο ΕΠ «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 δίνοντας έμφαση στην κλιματική αλλαγή και βιώσιμη αστική κινητικότητα. Ρέθυμνο και Αγ. Νικόλαος σχεδιάζουν νέες ΣΒΑΑ. Οι ΣΒΑΑ θα υιοθετήσουν ένα μίγμα δράσεων, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού στην περιοχή εφαρμογής, την αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων και των δημόσιων υποδομών, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας και ψηφιακής μετάβασης.

Β. Η υλοποίηση Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης της υπαίθρου και των ορεινών περιοχών μέσω μιας Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) «Εμβληματικών Διαδρομών Πολιτισμού και Περιβάλλοντος». Η ΟΧΕ θα εφαρμοστεί σε περιοχές της Κρήτης: (α) εγγεγραμμένες σε καταλόγους UNESCO (το Φυσικό

Πάρκο Ψηλορείτη και το Φυσικό Πάρκο Σητείας ως Παγκόσμια Γεωπάρκα, τα Λευκά Όρη και τα Αστερούσια Όρη ως περιοχές: Άνθρωπος και Βιόσφαιρα) και (β) προτεινόμενες για εγγραφή στον κατάλογο της πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO (π.χ. Μινωικά Ανάκτορα).

Μέσω ενός κατάλληλου μίγματος δράσεων θα επιδιωχθεί: (α) η αναβάθμιση και ανάδειξη μνημείων και περιοχών φυσικού κάλλους και υποδομών πρόσβασης σε αυτά, η ενιαία προβολή/marketing των προορισμών, η δικτύωση των επιχειρήσεων εταίρων με κανόνες ποιότητας, η ενίσχυση της προσβασιμότητας χωρίς αποκλεισμούς, η αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων κλπ.

Οι δράσεις της Προτεραιότητας συνεργούν με τις δράσεις του προγράμματος και με τα προγράμματα: «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», «Πολιτική Προστασία», «Ψηφιακός μετασχηματισμός», «LEADER» και «RRF».

Ειδικός Στόχος		π/υ ΔΔ €
Κωδικός	Τίτλος	
5.1	Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές	73.023.428,00
5.2	Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	17.461.636,00
Σύνολο		90.485.064,00

Η παρούσα εισήγηση εστιάζει στην Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) εκτός αστικών περιοχών, η οποία θα υλοποιηθεί στο Πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027. Η εν λόγω ΟΧΕ έχει τίτλο: Εμβληματικές Διαδρομές Κρήτης/Περιβάλλον και Πολιτισμός

Αφορά στην ουσία μια σύνθεση δύο επιμέρους διαδρομών:

- Τη διαδρομή των περιοχών UNESCO της Κρήτης/Περιβάλλον
- Τη διαδρομή των Μινωικών Ανακτορικών Κέντρων της Κρήτης /Πολιτισμός

Η ΟΧΕ υποστηρίζει τον ειδικό στόχο 5.2. : Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών.

Ο Ειδικός Στόχος αντιμετωπίζει την ανάγκη σχεδιασμού νέων μορφών τουρισμού, βιώσιμων και ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, που εδράζονται σε συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κρήτης και ενισχύουν τον τουρισμό εμπειρίας. Για την αντιμετώπιση των παραπάνω προκλήσεων θα αξιοποιηθεί η δυναμική της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης.

Η ΟΧΕ θα εφαρμοστεί σε περιοχές της Κρήτης: (α) εγγεγραμμένες σε καταλόγους UNESCO (το Φυσικό Πάρκο Ψηλορείτη και το Φυσικό Πάρκο Σητείας ως **Παγκόσμια Γεωπάρκα**, τα Λευκά Όρη και τα Αστερούσια Όρη ως περιοχές: **Ανθρωπος και Βίοςφαιρα**) και (β) προτεινόμενες για εγγραφή στον κατάλογο της πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO (**6 Μινωικών Ανακτορικών Κέντρων** /Ζάκρος, Μάλλια, Κνωσός, Φαιστός, Ζώμινθος, Κυδωνία). Οι περιοχές αυτές χωροθετούνται στην ορεινή, ημιορεινή Κρήτη και την ύπαιθρο και δύναται να αποτελέσουν εναλλακτικό οικολογικό τουριστικό προορισμό εμπειρίας και ποιότητας. Η ΟΧΕ επιδιώκει την αξιοποίηση του ισχυρού ταυτοτικού πυρήνα της Κρήτης και του διεθνώς ισχυρού brand UNESCO. Στο πλαίσιο του ειδικού στόχου θα σχεδιαστεί η ΟΧΕ «Εμβληματικών Διαδρομών Πολιτισμού και Περιβάλλοντος» θα αξιοποιεί διεθνείς πρακτικές σχεδιασμού θεματικών διαδρομών οι οποίες δημιουργούν συνέργειες με το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, κινητοποιώντας το λανθάνον αναπτυξιακό δυναμικό της υπαίθρου και των ορεινών περιοχών. Μέσω του κατάλληλου μίγματος δράσεων το οποίο θα προσδιοριστεί στο στάδιο του σχεδιασμού της ΟΧΕ θα επιδιωχθεί: (α) η αναβάθμιση και ανάδειξη μνημείων και περιοχών φυσικού κάλλους και υποδομών πρόσβασης και υποδοχής σε αυτά, η ενιαία προβολή / marketing των προορισμών, η δικτύωση των επιχειρήσεων εταίρων με κανόνες ποιότητας, η ενίσχυση της προσβασιμότητας χωρίς αποκλεισμούς, η αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων κλπ). Η εμπειρία της τρέχουσας περιόδου συνιστά: α) υιοθέτηση δομής διακυβέρνησης της ΟΧΕ για δυναμική της Ολοκληρωμένης Χωρικής, αποτελεσματικό συντονισμό και παρακολούθηση, β) εφαρμογή μέτρων ενδυνάμωσης της ικανότητας των δικαιούχων από πόρους της Τεχνικής Βοήθειας, γ) ενδυνάμωση της εταιρικής σχέσης σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης της στρατηγικής και δ) αξιοποίηση μηχανισμών διαχείρισης προορισμού. Οι δράσεις της ΟΧΕ λειτουργούν συμπληρωματικά με λοιπές δράσεις του προγράμματος και τα προγράμματα: Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή, LEADER και RRF .

Η Στρατηγική της διαδρομής περιοχών UNESCO θα αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της ΟΧΕ περιοχών UNESCO του ΕΠ “ΚΡΗΤΗ” 2014-2020 ενώ η Στρατηγική της διαδρομής Μινωικών Ανακτορικών Κέντρων θα εναρμονίζεται με το μνημόνιο συνεργασίας που έχει υπογραφεί μεταξύ Υπουργείου Πολιτισμού και Περιφέρειας Κρήτης (16/5/2023) για την υλοποίηση της Πολιτιστικής Διαδρομής των Μινωικών Ανακτορικών Κέντρων.

Στο πλαίσιο του παραπάνω μνημονίου ορίζεται ως υπεύθυνος χωρικός φορέας για τη ΟΧΕ των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης η Γενική Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Κρήτης.

Συγκεκριμένα ο χωρικός φορέας είναι αρμόδιος για :

- Τη συγκρότηση ομάδας εργασίας υπεύθυνης για την παρακολούθηση, την ωρίμανση των πράξεων και επίσπευση των διαδικασιών για την υλοποίηση της στρατηγικής

- Τη διαμόρφωση και υποβολή της στρατηγικής σύμφωνα με το οριζόμενο στην προκήρυξη της οικείας ΕΥΔ
 - Τη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης και τη διασφάλιση της συμμετοχής των εταίρων
 - Τη διαβούλευση σε τοπικό επίπεδο
 - Την παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής και την αντιμετώπιση προβλημάτων που επηρεάζουν την υλοποίηση.
 - Τη συνεργασία με την ΕΥΔ και τους δικαιούχους των πράξεων
 - Τη κινητοποίηση πρόσθετων χρηματοδοτικών μέσων για την υλοποίηση της ευρύτερης στρατηγικής
- Την ομάδα εργασίας υποστηρίζει στο έργο της η Ομάδα Διακυβέρνησης της Στρατηγικής της ΟΧΕ των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης, η οποία περιγράφεται παρακάτω.

Για την επιτυχή υλοποίηση της ΟΧΕ των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης βασικές προϋποθέσεις είναι:

1. Η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής,
2. Η εφαρμογή της εταιρικής σχέσης κατά το σχεδιασμό, υλοποίηση και παρακολούθηση της στρατηγικής
3. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη συνεργασία και διαβούλευση κατά τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση της στρατηγικής και ειδικότερα της συνεργασίας των Περιφερειακών αρχών με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης Α βαθμού και λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς.

Στις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA, μπορούν να συνδράμουν όλα τα Ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, ΤΔΜ, Ταμείο Συνοχής και ΕΤΘΑΥ) μέσω συνδυασμένων επενδύσεων, από ένα ή περισσότερα του ενός Προγράμματα ή από περισσότερες της μίας προτεραιότητες του ίδιου Προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται η συνοχή και ο συντονισμός μεταξύ των Ταμείων. Η ΕΥΔ του Προγράμματος Κρήτης 2021-2027 διασφαλίζει ότι το τμήμα της χρηματοδότησης που αναλογεί στο Πρόγραμμα, συνιστά ολοκληρωμένη στρατηγική με μετρήσιμα αποτελέσματα.

Η διακυβέρνηση των στρατηγικών ΟΧΕ και ΟΧΕ-BAA διενεργείται σε περιφερειακό και χωρικό επίπεδο.

• Περιφερειακό επίπεδο

Με ευθύνη της οικείας διαχειριστικής αρχής συγκροτείται σε επίπεδο Περιφέρειας μια συνεκτική ομάδα διακυβέρνησης με στόχο:

- ✓ Το συντονισμό του σχεδιασμού των στρατηγικών ΟΧΕ και ΟΧΕ BAA
- ✓ Τη διαβούλευση σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο
- ✓ Την παρακολούθηση της υλοποίησης και διαμόρφωση προτάσεων για την επίλυση προβλημάτων
- ✓ Την ενημέρωση της ΕΥΔ και της ΕΑΣ όταν απαιτείται

• Επίπεδο ΟΧΕ

Με ευθύνη του αρμόδιου χωρικού φορέα που έχει την ευθύνη της ΟΧΕ συγκροτείται μια συνεκτική ομάδα διακυβέρνησης με στόχο:

- ✓ Το συντονισμό του σχεδιασμού της στρατηγικής και την διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τοπική κοινωνία
- ✓ Τη διαμόρφωση του σχεδίου δράσης για την ωρίμανση των έργων και υλοποίηση της στρατηγικής

✓ Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της στρατηγικής

✓ Την επίλυση προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης

Η Ομάδα σε επίπεδο ΟΧΕ συντονίζεται με το Περιφερειακό επίπεδο.

Η εν λόγω Ομάδα δύναται να αποτελείται από:

✓ Στελέχη του αρμόδιου φορέα που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων

✓ Εκπροσώπους φορέων που μετέχουν στο σχήμα υποβολής του φορέα και που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων

✓ Εξωτερικούς εμπειρογνώμονες

Ο ρόλος της δομής διακυβέρνησης είναι να διασφαλίσει την αποτελεσματική συνεργασία και συντονισμό μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων φορέων για την επίτευξη των στόχων της επένδυσης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ανάπτυξη στρατηγικών και σχεδίων, τον συντονισμό των διαδικασιών λήψης αποφάσεων, τη διαχείριση των πόρων και των χρονοδιαγραμμάτων, καθώς και την επίλυση προβλημάτων και την αντιμετώπιση των προκλήσεων που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια της επένδυσης.

Η ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» αναλαμβάνει τα παρακάτω:

1. Εκδίδει την πρόσκληση υποβολής της στρατηγικής προς τον χωρικό φορέα της ΟΧΕ
2. Αξιολογεί τη στρατηγική που θα υποβληθεί και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Κρήτης την έγκρισή της.
3. Μεριμνά για την αναπροσαρμογή /αναθεώρηση των δράσεων της Προτεραιότητας 6/Ειδικό Στόχο 5.2 σύμφωνα με την εγκεκριμένη στρατηγική ΟΧΕ
4. Εκδίδει τις προσκλήσεις υποβολής των πράξεων
5. Αξιολογεί και εισηγείται την ένταξη των πράξεων στον Περιφερειάρχη Κρήτης
6. Παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων κατ' εφαρμογή του ΣΔΕ ΕΣΠΑ 2021-2027
7. Παρακολουθεί την πορεία της ΟΧΕ και συνεργάζεται με τον χωρικό φορέα της ΟΧΕ και τους δικαιούχους των πράξεων
8. Συγκαλεί την Περιφερειακή Ομάδα Διακυβέρνησης για την παρακολούθηση/διαβούλευση θεμάτων της ΟΧΕ

Μετά από τα παραπάνω:

Εισηγούμαστε

Την έγκριση σας, για τον ορισμό της **Γενικής Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού** ως χωρικός φορέας για την **ΟΧΕ των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός.**

6. Την εισήγηση της κ. **Δασκαλάκη Χρύσας** Γενικής Διευθύντριας Αναπτυξιακού Προγραμματισμού ΠΚ
7. **Τις απόψεις του Προέδρου και των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου.**
Ύστερα από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Εγκρίνει τον ορισμό της **Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού** ως χωρικό φορέα για την **ΟΧΕ των Εμβληματικών Διαδρομών Κρήτης / Περιβάλλον και Πολιτισμός.**

σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Στην παρούσα απόφαση:

α) έδωσαν λευκή ψήφο: οι περιφερειακοί σύμβουλοι κ.κ. **Μανουσάκης Νικόλαος, Μαρινάκης Αλέξανδρος** και **Χουστουλάκη Γενοβέφα**, για τους λόγους που ανέφεραν και καταχωρήθηκαν στα πρακτικά.

β) ψήφισε κατά: η περιφερειακή σύμβουλος κα **Βαγιωνάκη Μερόπη**, για τους λόγους που ανέφερε και καταχωρήθηκαν στα πρακτικά.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:

Ηράκλειο, **27-07-2023**

Ο Πρόεδρος του Π.Σ

Η Γραμματέας

Τα μέλη

Ευάγγελος Ζάχαρης

Γεωργία Μηλάκη